І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь . . .
Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV Ч. 155. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 14-го СЕРПНЯ 1957 П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 14, 1957 No. 155. VOL. LXIV.

ПЕНТАГОН ЗРІВНОВАЖУЄ ВІЙСЬКОВИЙ БЮДЖЕТ, ЗМЕНШУЮЧИ ВИДАТКИ І ПЛАТНІ

Вашингтон. — Департамент оборони доручив командуванням американських збройних сил перевести драстичну редукцію видатків у їхніх бюджетах, дозволяючи тільки на збільшення асигнувань на розбудову керованих ракет. Загальний бюджет департаменту оборони, схвалений Конгресом, залишається незмінений у висоті 38 більйонів долярів. Буде зредукований видатно бюджет летунських збройних сил, яким доручено зменшити на 8 мільйонів долярів місячно платні для цивільних працівників і перевести редукцію видатків в інших ділянках майже на півтора більйона долярів. Єдиним винятком буде конструювання керованих далекосяжних ракет, кошти продукції яких збільшено на 300,000,000 долярів. Внаслідок цих редукцій у бюджеті летунських збройних сил, в індустрії, що працює для летунства і затруднює під сучасну пору понад 900,000 осіб, буде звільнених з праці яких 100,000 осіб. Могтиме збільшити свої видатки у фіскальному 1957/58 році, що почався вже з днем 1 липня 1957, тільки командування морських збройних сил, бюджет яких встановлено на 10,400,000,000 долярів, значить на 11 мільйонів більше, як це устійнив през. Айзенгавер у своєму проєкті бюджету. Буде примушене зменшити драстично свої видатки командування армії, бюджет якої зредуковано з 9,170,000,000 долярів до 8,950,000,000 долярів, значить на яких 220 мільйонів долярів. В летунських збройних силах працює сьогодні 341,000 цивільних осіб, з того 298,000 у ЗДА і 43,000 закордоном. З цього числа треба буде звільнити щонайменше 20,000 осіб. Ідучи назустріч домаганням уряду і Президента щодо збільшення видатків асигнувань на оборонні цілі, Сенат прийняв в понеділок 12 серпня законопроєкт про асигнування додаткових 1,203,413,000 долярів на будування мілітарних баз у ЗДА і закордоном. Затверджена Сенатом сума є на 145 мільйонів менша, як її запропонував був през. Айзенгавер.

Президент конферує з провідниками Конґресу в справі допомоги для закордону

Вашингтон. — В понеділок дня 12 серпня увечорі през. Айзенгавер запросив несподівано до Білого Дому провідників обидвох партій у Конґресі для обговорення з ними справи законопроєкту про допомогу закордонові. Відбув цю конференцію Президент з огляду на те, що Сенат готується затвердити компромісовий проєкт цього закону, який дозволяє урядові асиґнувати на цілі закордонної допомоги тільки 3,366.000.000 долярів, значить на 500 мільйонів менше, як цього домагався през. Айзенгавер. В конференції взяли участь сенатори Линдон Б. Джансон, Вільям Ф. Новленд, провідники демократів і республіканців у Сенаті, як теж конґресмени Сем Рейбирн та Джозеф В. Мартин, мол., провідники обидвох партій в Палаті Репрезентантів. Законопроєкт про допомогу закордонові був уже узгіднений на спеціяльній конференції представників Сенату і Палати Репрезентантів, але Президент сподівається, що йому пощастить переконати конґресових провідників про конечність збільшення асиґнувань на допомогу для закордону. У зв'язку з дискусією в справі законопроєкту про громадянські права виступив дуже рішуче провідник республіканців у Палаті Репрезентантів Джозеф В. Мартін, мол., заявляюши, що краще не мати ніякого закону про охорону громадянських прав, ніж затвердити його в редакції, прийнятій минулого тижня Сенатом, значить з поправками про встановлення судів присяжних.

Перестав виходити „Дзєннік для вшистkіх" — польський щоденник у Боффало

Боффало. — Після майже тримісячних зусиль санувати фінанси польського щоденника „Дзєннік для вшистkіх" в Боффало і цим врятувати його існування, суд для справ збанкрутованих підприємств проголосив банкрутство видавництва цього щоденника. Після цього рішення синдикат видавництва подав до відома, що з днем 9 серпня часопис перестав виходити. Співробітники редакції і друкарні цього часопису скликали були зібрання, щоб порозумітися в справі перейняття часопису від видавництва і дальшого його ведення. Все ж таки, їм не пощастило випрацювати ніякого конкретного пляну і синдикат видавництва наказав замкнути редакційні й адміністраційні бюра часопису, як теж друкарню і повідомив, що на протязі одного місяця має відбутися ліцитація всього майна „Дзєнніка для вшистkіх". Вірителі видавництва не погодилися ні на плян перейняття видавництва співробітниками, ні на передачу його одному з американських видавництв, яке заоферувало свою готовість перейняти видавництво збанкрутованого польського щоденника і видавати його далі.

В АМЕРИЦІ

● **Генеральний постмайстер** Артур Саммерфілд заповів, що по всіх більших поштових урядах видаватимуть бажаючим книжечку з докладним зазначенням, скільки коштує посилка, надавана будь-де до будькотрої місцевости ЗДА. Від цього мають ніби зменшитись черги осіб у поштових урядах, де службовці вираховують оплату за вагою посилки і віддаллю.

● **Алва Ніколс**, 41-річний американський громадянин оскаржив клінічну лябораторію і двох поліціянтів в стейті Кензас, які взяли у нього, без його згоди, шість з половиною кубічних центиметрів крови. Він домагається відшкодування у висоті 75,000 долярів, оцінюючи забрану кров на 50,000 долярів, а 25,000 долярів, призначаючи як кару для винуватців. Ніколс був водієм авта, яке зударилось з іншим, при чому згинула одна особа. За законом Кензасу в таких випадках беруть від водіїв кров, щоб ствердити, що вони не були під впливом алькоголю або іншого наркотику.

● **„Олдсмобіл"** — найстарша марка американського авта, якій в цьому місяці сповнюється 60 років існування. Перша машина цієї марки мала одноциліндровий мотор силою 6-ох механічних коней. Найновіша модель цього авта матиме 8-циліндровий мотор силою 300 механічних коней. В першому році продукції фірма „Олдсмобіл" випустила лише шість авт, а в 1901 році, коли заведено серійну продукцію, виготовлено вже 425. Тепер це пересічно триденна продукція. Минулого місяця фірма „Олдсмобіл" відзначала випуск в світ 5-мільйонового авта.

НА ВІЙСЬКОВІЙ ІНСПЕКЦІЇ В ЕВРОПІ

Ген. Максвелл Д. Тейлор, шеф штабу американської армії, відбуває перегляд мілітарних військових інсталяцій в Европі. Поруч нього заступник команданта збройних сил в Европі ген. Віллістон Пальмер.

Сенат схвалив законопроєкт у справі використання сили Ніяґари

Вашингтон. — Минулого 12-го серпня, Сенат схвалив законопроєкт, на підставі якого федеральний уряд має виасигнувати 600 мільйонів дол. на розбудову елекростанції на Ніяґарі. Цей законопроєкт є на порядку Конґресу вже від сімох років і за нього змагались головно репрезентанти і сенатори з Ню Йорку. Законопроєкт уже був схвалений Палатою Репрезентантів і тепер подребує ще підпису Президента, щоб стати законом. На підставі того закону федеральна Комісія Електричної Енергії видасть нюйоркській стейтовій комісії доручення починати відповідні будови і опісля тією електричною станцією управляти. Досі ЗДА мали в цій справі відповідне порозуміння з Канадою та користувались спільно існуючими можливостями продукції електричної енергії на тому наймогутнішому в світі водоспаді. Тепер Канада використовує свою електристнанцію для своїх цілей. Плянована елекростанція, на яку тепер Конґрес призначив федеральні фонди, продукуватиме 1,800,000 кіловатів електричної енергії та обслуговуватиме дешевим коштом весь довколишній район не тільки нюйоркського, але і сусідніх стейтів, зокрема Пенсилвенії і Огайо.

З доручення Еф Бі Ай був совєтським шпигуном на протязі 12 років

Ню Йорк. — До розкриття совєтських шпигунів Джека і Майри Соблів та Джекоба Албана, як теж для виявлення шпигунської роботи американського офіцера Златовського і його дружини Джейн причинився у великій мірі 62-літній американський фільмовий продуцент Борис Мороз (Морос), який 12 років відгравав — на доручення Американського Бюра Інвестиґацій — ролю совєтського шпигуна. На пресовій конференції, влаштованій у бюрі федерального прокуратора в Ню Йорку, Мороз розповів про свою контррозвідну роботу і про совєтські шпигунські методи на терені ЗДА. Його „завербували" Совєти на свою службу в 1945 році, після того, як він добився спровадження з ССCР до ЗДА свого 86-літнього батька. Мороз погодився тоді ж — поінформувавши про все Еф Бі Ай — стати совєтським шпигуном і незабаром став членом однієї із шпигунських ячейок, що її очолював Джек Собл. На протязі 12 років Мороз передавав Совєтам узгіднені з Еф Бі Ай інформації і вдержував контакти і з совєтською централею в Москві і з совєтськими аґентами в Европі і в ЗДА. Згодом серед „співробітників" Мороза почали виникати деякі сумніви щодо його відданости Совєтам і шпигунській справі і про ці підозріння сповістила совєтську шпигунську централю одна видатна американська, платна совєтська шпигунка, в той час, як Мороз відбував розмови у Москві. Морозові пощастило ще вирватися до Европи і звідтам на телеграфічний заклик Еф Бі Ай він вернувся до ЗДА, щоб допомогти в ліквідації шпигунських ячейок Соблів і Златовських. В дальшому Мороз розповів журналістам про совєтську інфільтрацію у ЗДА стверджуючи, що в совєтській шпигунській роботі заанґажовані тут не раз високопоставлені, багаті і дуже поважані американці.

Курсанти на Союзівці слухають надзвичайних лекцій

Союзівка, Кергонксон. — Від 1-го серпня відбувається на цій оселі УНСоюзу вже четвертий з черги курс українознавства, в якому цим разом беруть участь 38 курсантів переважно з другої і третьої народженої в Америці української генерації. Деяка частина курсантів цілком не володіє українською мовою, а частина знає її тільки слабо. Курси, що їх також і в цьому році ведуть проф. д-р Василь Стецюк і проф. Іван Близнак, включають, крім мови, також українську літературу, історію, географію, історію культури і т. п. Крім звичайних щоденних лекцій, курсанти мають нагоду вислухати і ряд надзвичайних. Минулої суботи надзвичайну лекцію про ролю і значення УНСоюзу в житті і розвитку Американської України виголосив адв. М. Пізнак, заст. гол. предс. УНСоюзу. Попередньої суботи надзвичайну лекцію про український народний танок виголосив відомий керівник танцювальної групи в Ню Йорку та признаний авторитет в справах українського танкового мистецтва, адв. Іван Фліс, який тепер, разом з другим знавцем і учителем українських народних танків Володимиром Бакадом, принагідно знайомить курсантів з цим мистецтвом також практично. В найближчу п'ятницю надзвичайну лекцію про Руську Правду виголосить д-р Ярослав Падох, а в суботу, 1[illegible]-го серпня, п. Дяковський, народжений в Канаді великий ентузіяст і добрий знавець бандури, познайомить курсантів з історією та значенням цього українського національного інструменту. В рямках надзвичайних лекцій для курсантів передбачені ще виступи проф. Романа Смаль-Стоцького, проф. Клarenса Меннінґа та ін.

10 вересня буде склинана надзвичайна сесія ОН для справи Мадярщини

Об'єднані Нації. — Циркулярний запит до всіх членів Об'єднаних Націй в справі внеску на скликання надзвичайної сесії Генеральної Асамблеї на 10 вересня, дав у висліді прихильну відповідь від більшости держав. Генеральний секретаріят ОН, не подавши до публічного відома докладної статистики отриманих голосів, повідомив вже президента 11-ої Генеральної Асамблеї, сіямського князя Ван Вайтаякона, про вислід анкети, чином по всій імовірності 10 вересня зійдеться надзвичайна сесія 11-ої Генеральної Асамблеї, а в тиждень пізніше, 17 вересня, почнеться звичайна 12-та сесія. Якщо впродовж одного тижня не буде вичерпана справа звідомлення Комісії Об'єднаних Націй, що обслідувала події на Мадярщині з минулого року, дебати будуть перенесені на звичайну 12-ту сесію. Після того, як 20 червня ц. р. оприлюднено те звідомлення, яке охоплює 150,000 слів і насправді є пламенним актом оскарження проти Совєтів, 23-го держави поруч із З'єдиненими Державами зажадали, щоб Комісія Об'єднаних Націй склала детальне звідомлення про спосіб, як вона дійшла до своїх висновків. Від того часу продано більше, як 30,000 примірників того звідомлення по ціні 2 доляри за примірник.

В Альжирі пропонують реформи за зразком ЗДА

Альжир. — Французький міністер для справ Альжиру, Роберт Лякост, заявив, що він пропонує завести в Альжирі парлямент по зразку американського Сенату, з окремим трибуналом, який мав би права американського Найвищого Суду та вирішував спірні конституційні проблеми. Лякост обстоює принцип французького уряду, що Альжир має залишитись „інтеґральною частиною Франції", але пропонує перевести зміну конституції Франції, щоб перетворити Францію у федерацію держав за зразком Британського Комонвелту. В такій федерації було б місце для незалежного Альжиру. Покищо Лякост пропонує скасувати обов'язуючу досі чисельну рівність репрезентації 8-ох мільйонів мусульман і 1-го мільйона европейців, бо воно доводило до панування европейців над автохтонними мусульманами, але водночас хоче забезпечитись проти змайоризування европейців в Альжирі арабськими автохтонами. Він думає перевести це саме через уведення виборчої системи за зразком сенатських виборів в ЗДА, отже за реґіональною системою — точно визначене число репрезентантів з кожної виборчої округи, при чому був би покликаний до життя також „арбітральний суд" для роз'язування конфліктів між більшістю і меншістю, та урядував би французький міністер з правом вета проти ухвал парляменту, які порушували б французьку конституцію. Франція задумує предложити той проєкт на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй цієї осени, коли там знову вирине справа Альжиру. Альжирські націоналісти вимагають визнання Францією принципу, що Альжир має право до незалежности.

До ЗДА прибуває корабель із понад 100 студентами, хворими на інфлюенцу

Ню Йорк. — На кораблі „Ароза Скай", що мав приїхати до однієї з нюйоркських пристаней у вівторок 13 серпня, почалася пошесть інфлюенци, внаслідок якої захворіло понад 100 осіб. Кораблем прибуває 847 пасажирів, між ними більшість студентів, запрошених до ЗДА в рамцях програми виміни студіюючою молоддю. Студенти ці рекрутуються з 18 европейських країн і всі вони приблизно у віці між 16 і 18 років. Департамент здоров'я наказав піддати пасажирів карантані і їх затримають тимчасово на одному з островів поблизу американського побережжя. Всі випадки інфлюенци на цьому кораблі були легкі, важчих захворінь не було.

З ЧОТИРЬОХ АЛЬПІНІСТІВ ВИРЯТУВАНО ТІЛЬКИ ОДНОГО

Клявдіо Корді, 29-річний італійський альпініст, це єдиний з-посеред 4-х осіб, які вибрались тому 10 днів на здобуття високого на 13,036 стіп шпилю Айґер в Альпах, що його вдалося врятувати. Після шости днів що їх він перевів серед вічних снігів, врятував його член рятункової експедиції німецький альпініст Альфред Гельпарт, спустившись у провалля на линві та прив'язавши знесиленого італійця собі до спини. Внаслідку раптової нової сніговії припинено дальші рятункові зусилля. Прийнято за безсумнівну річ, що три інші альпіністи, два німці — 26-річний Гец Маєр і 27-річний Гюнтер Нотдурфт та 44-річний італієць Стефано Льонґо — згинули. Цей останній давав ще знаки червоною хустиною під час того, як рятували Клявдія Корді, але сніговія закрила його і від того часу він зник. Здобування того шпилю від північної сторони узбіччя, кудою йшли ті чотири альпіністи, коштувало вже раніше 20 людських жертв.

У ПОЛЬЩІ ЗНОВУ РОБІТНИЧІ ЗАВОРУШЕННЯ

У ЛОДЗІ ПРИЙШЛО ДО ЗУДАРУ СТРАЙКУЮЧИХ РОБІТНИКІВ З ПОЛІЦІЄЮ І ВІЙСЬКОМ

Лодзь, Польща. — У другому після Варшави найбільшому місті у Польщі, у промисловій Лодзі, прийшло в понеділок 12 серпня до зудару поміж страйкуючими робітниками транспорту й комунікації та поліцією і військом. Страйкарі уладили велику вуличну демонстрацію, а поліція і військо розганяли демонстрантів слізними бомбами. Від отих бомб і від розгонювання демонстрантів палками — ранено найменше п'ять жінок. Демонстранти голосно домагались поправи своєї матеріяльної екзистенції. Страйк вибух на тлі вимоги підвишки платні. В минулому тижні польський уряд встановив найвищу заробіткову ставку — 15.000 злотих місячно, що за офіційним курсом значить 652 доляри, а за дійсним, на чорній біржі, 150 долярів. — Однак робітник у Лодзі заробляє пересічно по 800 злотих місячно, себто якраз стільки, скільки коштує одна пара черевиків. 5.000 робітників міських трамваїв і автобусів зажадали 50%-ої підвишки. Вони відкинули пропозицію — вернутися до праці та повести паралельно розмови з міською управою, якій підлягає міська транспортація. Речник робітників — за твердженням закордонних кореспондентів — висловив острах, що коли б робітники прийняли цю вимогу, то вечером того самого дня поліція виарештує робітничий провід. З Варшави негайно приїхали до Лодзі шеф „департаменту безпеки", себто поліції, Ігнаци Льога-Совінський, голова польських робітничих професійних спілок та представник центрального комітету польської комуністичної партії. У зв'язку з цим останнім страйком часописи пригадують, що якраз несповна 16 місяців тому, 28 червня 1956 р. у Познані вибухли були вуличні робітничі заворушення, які розпочались страйком робітників тамошньої сталеварні. У вуличній стрілянині згинуло тоді 55 осіб, а ті події розпочали політичний фермент, що закінчився приходом до влади „польського Тіта", Владислава Гомулки. Однак, хоч у Польщі поправилась загальна атмосфера, проте робітнича доля не зазнала великих змін, бо совєтська експлуатаційна система, яка тривала від кінця війни, цілком зруйнувала польську економіку.

Ізраїль хоче спровадити 2 мільйони іміґрантів

Єрусалим. — Безпека Ізраїлю залежить від того, чи вдасться йому в найближчих роках спровадити найменше 2 мільйони нових іміґрантів, себто більше, ніж тепер нараховує ціле населення Ізраїлю — заявив на сіоністичній конференції в Єрусалимі ізраїльський прем'єр Давід Бен Гуріон. Він звернув увагу, що теперішніх 1,700.000 жидів в Ізраїлі — це лише 14% світового жидівства. Існують два центри жидівства у світі: в ЗДА і в СССР — казав Бен Гуріон, — але вони один від одного страшенне різні. 5,200.000 американських жидів — це люди, виховані в атмосфері рівности і свободи і для них сіонізм не став вірою, виплеканою на вигнанні, серед туги за рідною землею. Тому їхній сантимент для Ізраїлю не є тотожний з бажанням знайтись самим в Ізраїлі. Інша справа з трьома мільйонами жидів в Совєтському Союзі, другою після Америки найчисленнішою жидівською громадою в світі. Вони тужать до Ізраїлю саме тому, що їм заборонено вчитись в жидівських школах та насильно порвано їх зв'язки з Ізраїлем. Проте Бен Гуріон не виключає, що може навіть в недалекому часі сам совєтський уряд дійде до висновку, що єдиною правильною розв'язкою проблеми жидів в СССР є дозволити на їх виеміґрування до Ізраїлю. Бен Гуріон каже, що подвоєння числа жидів в Палестині — це важливіша для Ізраїлю справа, ніж сильна армія. Він передбачає між ін., що з усіх арабських країн переїдуть до Ізраїлю всі тамошні жиди.

Султан Марокко прийняв титул короля

Рабат, Марокко. — Марокканський султан Мохаммед V зрікся свого „султанського" титулу й офіційно прийняв титул „король". Марокко дістало офіційну назву „королівство Марокко". Всі закордонні амбасади і політичні представництва в столиці Марокко Рабаті дістали про це офіційне повідомлення з просьбою, щоб вони в майбутньому трималися цієї зміненої номенклятури. За пресовими коментарями, султан перевів цю зміну задля підкреслення модернізації устрою марокканської держави, як новітньої конституційної монархії, у відрізненні від султанату, що є наче символом східнього абсолютизму, отже політичного анахронізму.

У СВІТІ

● **Франція** потребує 58,000 нових готелевих кімнат, а з-поміж існуючих — 90,000 кімнат по готелях вимагають модернізації — заявив французький міністер комунікації і туристики. Від часу Суезької кризи і зрационалізування продажу бензини у Франції значно підупав туристичний рух, одно з поважних джерел прибутку французької держави. Міністер комунікації і туристики сподівається, що наступного року масово приїжджатимуть туристи у зв'язку зі 100-річчям появи Пречистої Діви Марії у печері в Люрді.

● **Ал. Джонсон**, американський амбасадор в Чехословаччині, і Ванґ Пінґ-нан, комуно-китайський амбасадор в Польщі, зустрілись минулого тижня 69-й раз на таємній конференції в Кеневі. Ці їхні наради тривають від 1 серпня 1955 року. Щоразу після ствердження, що комуно-китайське і американське становища не змінились, її учасники переривають засідання і призначають реченець наступного. Ось і тепер призначено чергову нараду на 12 вересня. Ці наради — єдиний дипломатичний контакт ЗДА і комуністичного Китаю.

● **На Мадярщині** заарештовано кол. генерала Гіюля Тімара і 17-ох інших старшин, які служили в мадярській армії за останньої війни, під закидом, що вони пропонували свої послуги військовому міністрові ген. Малетерові під час минулорічної революції. Ген. Малетер перебуває у в'язниці.

● **У Празі** відбувся судовий процес проти Владіміра Весселі, кол. політичного коментатора комуночеської радіовисильні. Його засудили на 25 років в'язниці — за шпигунство.

● **Світова Конфедерація** професійних учителів на нарадах у Франкфурті, в Німеччині, ствердила, що майже в усіх країнах світа бракує вчителів. Делеґати від 58 учительських організацій з 30-х країн Заходу, які мали уповноваження від 41 держави заступленої в Конфедерації, з жалем стверджували перевантаженість шкільних кляс учнями, обниження рівня освіти учителів і інші наслідки легковажного відношення громадянства до вчительської професії та до справ шкільництва.

● **Англійська преса** живо зацікавилась появою двох польських підводних човнів недалеко англійських берегів. Англійська адміралція куртуазійно запитала команди тих човнів, чи не потребують вони допомоги, — але з обох човнів наспіла негативна відповідь, після чого вони зникли в східньому напрямку.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НЕ ТАК ЗЛЕ, ЯК ЗДАЄТЬСЯ

Одною з найбільших проблем американського суспільства і властей є — якщо оцінювати з голосів публічної опінії — справа молоді, точніше — справа „юнацьких правопорушень" (джувенайл делінквенсі). Читаючи щоденну американську пресу, прислухаючись до голосів, авторитетних в ділянці закону і виховання, оглядаючи документальні і фікційні кінові та телевізійні програми, можна прийти до переконання, що американська молодь тільки що й інтересується та займається всілякими переступами та порушеннями закону і є малощо не публічним ворогом число один.

Цю справу, зокрема, підкреслюється у такому великому місті, як Ню Йорк, де майже кожного дня появляються повідомлення про вчинені молодими людьми переступи та злочини до скритовбивств включно. В останніх днях поведено навіть спеціяльну поліційну акцію проти юнацьких ватаг (ґенґів), які зчиняють між собою справжні баталії. Для боротьби проти цих ватаг патрулюють по місті сотні поліційних кадетів, а суддя Мілтон Соломон в листі до посадника міста Роберта Ваґнера запропонував встановити для молоді до 18-го року життя поліційну годину від 10.30 ввечорі до 6-ої ранку в звичайні дні і від півночі до 6-ої ранку в суботи й неділі. У той час, згідно з пропозицією Соломона, жаден юнак чи юначка у віці нижчому за 18 років не можуть перебувати на вулиці без опіки дорослої людини чи без спеціяльного дозволу.

Знайомлячись із статистикою порушень молоддю законів, з „рекордами" молоді у крадежі автомобілів, у вломах, дрібних крадіжках і хуліганських вчинках, волосся, як кажуть, стає на голові дуба.

Тим часом, справа далеко не така зла й страшна, як це могло б здаватись. Для прикладу, згадати б тільки, що навіть в Ню Йорку, де злочинність молоді найбільша і довела до того, що навіть пропонується проголосити своєрідний виїмковий стан із встановленням поліційної години для молоді, процентове відношення молодих переступців становить 3 до 97, себто на кожних сто юнаків і юначок припадає „тільки" троє переступців. Очевидно, що це „тільки" беремо в лапки, бо й три відсотки юних переступців дуже велике число, але все ж таки не таке катастрофальне, як це могло б виходити із статистити та з газетних описів про участь молоді в загальній злочинності. Справа бо в тому, що преса та інші засоби публічної інформації „роздувають" ці злочини великими заголовками та обширними описами, а це має свої добрі і злі сторони. Бо коли такими повідомленнями починає інтересуватись суспільність, коли вона хвилюється ними і віддає більше уваги справам молоді та її виховання, то це, без сумніву, добре. Але коли сама молодь починає вчитуватись у такі повідомлення і брати собі з переступців приклад, то це дуже зле. Назагал американська молодь ані ліпша, ані гірша, як молодь будь-якої іншої країни, що, очевидно, далеко не значить, що з теперішнім станом американської молоді треба погоджуватись, вважати його за задовільний і про цю справу забути.

Навпаки, хоч справа з американською молоддю й не є аж такою страшною, як це могло б здаватись, не є вона задовільна й добра, щоб над нею переходити до порядку дня. Правда, рішучі заходи поліції можуть відстрашити молодь і зменшити злочинність, але громадянство і, зокрема, родини можуть зробити в цьому відношенні куди основнішу роботу — зменшити самий нахил молоді до порушування законів.

Саме в зв'язку з цим виникли інтересні думки під час публічного обговорювання останньої поліційної акції проти юнацьких ватаг в Ню Йорку. Видвигнено, зокрема, думку, такі ватаги взагалі заборонити і карати за приналежність до них. Але проти цього рішуче виступали відповідальні представники міської Ради Молоді, які вважають, що такі ватаги не то не шкідливі, але навіть потрібні, аби тільки мали вони добрий і корисний характер. Молодь, як і дорослі люди, є соціяльними істотами, які мають природню потребу єднатись у спільноти і групи. Важливе тільки, щоб ці спільноти й групи мали благородні цілі, отже треба боротись за добрий зміст молодечих ватаг, а не проти них, як таких.

Ми, громадяни українського походження, повинні інтересуватись загальними проблемами американської молоді, а нашої молоді зокрема. Ми маємо добрі молодечі організації, як Пласт, СУМА, МУН, ОДУМ, маємо Ліґи молоді, добре розвинені спортові клюби, маємо спеціяльні видання для молоді тощо. Батьки в своєму власному інтересі та в інтересі нашої спільноти і країни повинні подбати, щоб наша молодь з усіх цих добрих можливостей користала.

КОРОЛЕВА НЕ МОЖЕ БОРОНИТИСЬ

Від грудня 1936 року, коли англійський нарід до глибини душі схвилювався конфліктом короля Едварда VIII з урядом і парляментом з приводу його наміру одружитися з панею Валліс Варфілд-Сімпсон, конфліктом, який привів до абдикації короля і вступлення на престіл Юрія VI, аж до минулого тижня англійська преса й англійська публічна опінія не займалась голосно внутрішніми справами королівського дому і двору. Плітки, які минулого року появились були з сенсаційній французькій і німецькій пресі на тему здогадного „відчуження" між Єлисаветою II і її чоловіком, були промовчані англійською пресою, і тільки згодом, коли вони дійсно виявились примітивною вигадкою, гостро затавровані. У двох останніх тижнях англійське громадянство схвильоване дійсно рідкою подією: публічною критикою королеви та її оточення.

33-річний член англійської аристократії, лорд Олтрінчем, проголосив на сторінках редаґованого ним журналу „Нешенел енд Інґліш Ревю" статтю з цілою низкою критичних завваг на тему поведінки Єлисавети II. Конкретно, він заявив, що від кожної її публічно виголошеної промови слухач дістає „кольку в боці", що вона поводиться, як „сором'язлива школярка", що повинна йти „врівень із часом" і виявляти в своїх промовах більше „власної індивідуальности". Коли, мовляв, минеться чар її молодости, який тепер все ще приваблює людей, то треба, щоб у пам'яті залишились її слова, її діла. Він закидав королевій, що вона не використовує свого впливу для покращання анахронічних звичаїв аристократичної верхівки і спеціяльно критикував практиковані все ще лови із наґінкою (кінно, де чоловіки виступають у традиційних червоних фраках, із зграєю гончих собак).

Стаття лорда викликала бурю. Хоча — як твердять закордонні журналісти — думки, висловлені там, були назагал вірним віддзеркаленням сумнівів, висловлюваних у приватних розмовах між поступовими англійськими інтеліґентами, проте тільки незначна кількість англійців підхопила меритум завваг цієї статті. Величезна більшість з усіх верств народу обурилась самим фактом, що хтось публічно, друком, виступив із критикою королеви. Не тому, що англійська конституція (якої, властиво, нема, бо є тільки незчисленні „додатки", декрети й закони, започатковані Великою Хартією Свобід з 1215 року) забороняє критикувати монарха, а тому, що не дозволяє це неписана традиція, яка викувалась з почуття джентлменства: не можна публічно критикувати того, хто сам не може публічно боронитися. Адже ясно, що Єлисавета II не всилі ані усно скласти в такій справі будь-яку заяву, ані тим паче позволити собі на часописну полеміку! Поруч із цим моментом є ще інший, істотний: англійський монарх є постаттю, що символізує єдність країн Коммонвелту; є фіґурою, яка від другої половини 17-го сторіччя (екзекуція Карла I, часи Кромвелла й королів Карла II, Джеймса II і Вільямса III) в'яже сучасність із традицією минулого, не має ніякої законодатної ані виконної влади, а тільки репрезентує націю і державу. Таким чином, не можна закидати англійському монархові замалої індивідуальности, бо виявлена ним завелика індивідуальність дуже важко вміщувалася б у накреслені їй рямці і — при чулості англійців на пункті прав парляменту й уряду — мусіла б приводити до тертя та конфліктів.

В обороні лорда Олтрінчема виступила така організація, як Товариство для охорони звірят, що давно обурювалось проти ловів із наґінкою, — але проти нього забрали голос — у листах до редакцій англійських газет — люди, керовані в однаковій мірі сантиментом і розумом. Не можна брати поважно таких реакцій, як заяви сера Стретмора чи дюка Арджіла, що, мовляв, „найкраще було застрелити" Олтрінчема. Той, хто вночі вималював на стіні дому відважного лорда напис „Боже, спаси нашу королеву", керувався такими самими сантиментальними спонуками, як 64-річний колишній моряк, член Ліґи імперіяльних льоялістів, який вдарив на вулиці лорда Олтрінчема (його покарали за це „порушення спокою" карою 1 фунта, себто $2.80). Але, мабуть, найкраще висловив опінію величезної більшости англійців архиєпископ Кентербері, д-р Джофрі Фішер, який минулого тижня перебував в Америці: „Стаття лорда Олтрінчема не сказала нічого важливого про ролю королеви в публічному житті Англії; коли йде про моє переконання, то її підвладні відчувають, що королева виконує те, що є їх найвищими ідеалами". Інші критичні обсерватори англійського життя пригадали при цій нагоді, що батько теперішньої королеви, Юрій VI, рішуче не відзначався ані кращим знанням проблем Коммонвелту, ані більшою особистою індивідуальністю, ніж його донька, проте англійський нарід був надзвичайно вдоволений своїм королем. Всесторонння освіта, бездоганні товариські форми, глибоке почуття такту, вміння з гідністю репрезентувати державу та успішно виконувати свою місію у критичних політичних моментах, — це цілком достатні прикмети, якими повинен відзначатись не тільки англійський, але кожний наслідний конституційний монарх.

Очевидно, що стаття лорда Олтрінчема не мала ніяких революційних тенденцій ані тим паче зневажливих для королеви зворотів. Тому „Ню Йорк Таймс" писав, що коли б на адресу Айзенгавера сипалися тільки такі закиди, як у тій статті на адресу Єлисавети II, то президент ЗДА був би куди щасливішою людиною, ніж є він тепер. На останній пресовій конференції минулої середи Д. Д. Айзенгавер зайняв філософську позицію: мовляв, закиди, що йому роблять його земляки, є нічим в порівнянні з тими, що їх роблено свого часу Джорджові Вашинґтонові. Видатний американський журналіст Джеймс Рестон негайно навів кілька „квіток", що їх тепер, у 1957 році, американські громадяни принесли Айзенгаверові, і тих, що їх приносили Вашинґтонові в рр. 1789-1799. Коротко, Айзенгаверові закидали вже, що він проголошує принципи, яких сам не дотримує; що приймає дарунки, яких не повинен приймати; що боронить законопроєкти, не розуміючи їх; що покликає на керівні становища невідповідних людей; що „не має мозків" серед своїх господарських дорадників; що не годиться для лідерства; що занадто філософує; що замало читає і що інколи говорить речі, які розминаються з правдою. А першому американському президентові, який перейшов у всесвітню історію, як одна з найбільших її індивідуальностей, раз-у-раз закидали не тільки те, що він говорить неправду, але й те, що є „нездарним", „невдячником", ба навіть — що є „роялістом" і має „зрадницькі нахили".

І тому англо-сакси, хоч в епітетах і в полеміці куди стриманіші, холодніші, обережніші й спокійніші за членів романської, ґерманської і слов'янської рас, проте таки не дуже беруть собі до серця, що говориться в розпалі політичної боротьби. Коли слова лорда Олтрінчема обурили англійців, то саме тому, що англійці хочуть тримати свого монарха поза політичною боротьбою і не хочуть робити з нього політичного діяча. І коли спитали того молодого лорда, чи він хотів би, щоб англійський монарх сам писав собі промови — він з переляком заперечив. Не було і не буде монарха, який цілком визволився б з тенет конвенансів і усамостійнився від своїх дорадників.

СКАНДАЛ У „БЛАГОРОДНІЙ РОДИНІ"

Париж. — Французькій компартії рішуче не щастить після смерти Сталіна: то тут, то там хтось раптом збунтується проти задухи, що панує в партії. Гірше те, що звичайно диверсію викликають люди з відомими прізвищами, ось хоч би такий старий комуніст як Марті, учасник бунту французької фльоти на Чорному морі, один з небагатьох, що можуть похвалитися якимсь ризиковним чином, якоюсь справді боротьбою за комунізм, бо ж не можна вважати за боротьбу галасування на мітинґах, які у Франції відбуваються леґально, а в разі небезпеки — під охороною поліції.

А вже мадярське повстання було чистою катастрофою для французької компартії. Відпали партійці інтелектуали, а що гірше — відпали інтелектуали - попленталі, яких було найбільше і які саме творили прихильну для комуністів опінію.

Сьогодні у Франції спалахнув новий скандал, хоч і не найбільшого розміру, але прикрий для комуністів тим, що справа йде тут про малу людину, яка саме через цей скандал стала дуже голосною.

Був собі такий молодий, 30-літній, письменник Жак Лянцман. Можна сказати, дідичний комуніст, бо син активного комуніста, вихований в дусі марксизму („марксизм, — казав він — висмоктав я з материних грудей"). Жак Лянцман виріс у партії і поза нею нічого не хотів бачити. Ну, зовсім певна людина, справжній совєтський вихованець — ніякої буржуазної спадковости в ньому й підозрівати не можна було.

Перо він має їдке, легке. Видав кілька пропаґандивних книжок, був постійним співробітником літературного тижневика компартії „Леттр Франсез". А що молодий — звали його гордістю партійного нарибку й сподівалися від нього багато. І от перед повстанням на Мадярщині одне ліве видавництво вислало його в „подорож до Чорного моря".

Заплатили йому місце на пароплаві, видали гонорар. От, мовляв, поїде Лянцман і потім напише книжку про епохальні досягнення країни побудованого соціялізму.

Жак Лянцман поїхав. Побував скрізь, куди возили, вернувся і таки написав книжку. Все як мало бути. Лише маленька неув'язка, як кажуть москалі: книжка розбиває міт про „батьківщину пролетаріяту".

Лянцман найперше розповідає, що в Совєтському Союзі йому, як і всім іншим туристам, властиво нічого не показали. Насправді були вони не повних три дні на території СССР, коли відрахувати всі подорожі й ночі на пароплаві. Але все ж він дещо побачив. Побачив, що в СССР все сіре і що „робітнича кляса стала робітничою расою".

А далі побачив ще Жак Лянцман, що злидні в СССР існують і що не є вони вислідом останньої війни, а є вислідом століть. Боротьба за соціялістичну утопію нікого не цікавить. Люди втомлені вічними обіцянками майбутнього добробуту і живуть гірше, як найбідніші люди у Франції. Проституція існує, злодійство і чорний ринок процвітають. Бідне населення старається бути людьми в нелюдських умовинах, але ж все це зовсім не відповідає мітові, що його поширюють комуністи у Франції.

Найгірше те, що зустрівся Жак Ланцман в Сухумі, на Кавказі, з вірменами, яких після війни виманив був Сталін з Франції „на родіну". Їхали вони на свою батьківщину з надіями у країні побудованого соціялізму запевнити майбутнє собі і своїм дітям. І ось саме ці діти проклинають їх, бо в батьків усе відібрали, а їм, дітям, нічого не дали. Один з цих молодих вірмен заявив: „Ми вірили так, як віриш тепер ти. Я думав стати тут інженером, а став злодієм; я хотів дати з себе усе найкраще цій країні, а тепер я — спекулянт на чорному ринку; ми хотіли стати людьми, а стали сентиментальними жебраками, дурнями, гноєм..."

На вулиці в Сухумі раптом хтось з присутніх вірмен відкрив, що Лянцман — комуніст. А коли комуніст, то й донощик. І посипалась на його голову лайка. Він почав виправдуватись, що, мовляв, він комуніст, але ж він, крім того, письменник, журналіст, а не політичний донощик. З цього вив'язалась розмова:

— Ага, ти комуніст?! Отже, ти продаси нас поліції? Йди, скоріше йди і розкажи владі, що ми плюємо на режим.

— Але скажи поправді: як можна ще бути червоним?

— Ти червоний, бо ти добре знаєш, що комуністи у Франції не прийдуть до влади й не обернуть країни в те, в що обернули нашу батьківщину.

На його завваження, що він також не міг би жити тут, але мусить признати, що за царів було гірше, йому відповідають:

— Може за царів було гірше, але царі не казали, що здійснюють мрії пролетаріяту.

Все це описав Лянцман у своїй книзі. Ясно, що його видавець зчинив скандал. Книжку видало інше видавництво, і вона наробила багато шуму. Жака Лянцмана викинули з партії, виключили з кола співробітників червоної преси.

Відповідаючи на сторінках „капіталістичної" преси на лайки своїх колишніх приятелів, Лянцман пише:

„Після мадярського повстання Сартр писав, що „партія розстріляних" (так звуть комуністи свою партію, бо вона, мовляв, зазнала найбільших втрат за часів протинімецького резистансу) стала „партією розстрілювачів". Моя маленька книжечка „Кюр де рюссі" (дослівно — російська шкіра, так звуться відомі парфуми фірми Коті) робить для демократизації партії і демітизації СССР більше, як всі нестравні фрази. Партія оплатила мені подорож, щоб я написав коментар до альбому фотографій. А я написав таке, що не подобається, не те, що в мене замовили. Чи маю я відрубати собі праву руку, щоб нічого не писати більше про СССР? Я шість місяців перевіряв своє сумління і лікувався від нервової депресії, на яку захворів в СССР. І врешті я сказав те, що думаю, про країну, про яку вільно досі було в нас тільки брехати".

Лянцман — ніякий політик. Він і не надто глибокий письменник. Але він чесний настільки, наскільки міг побачити СССР за кілька днів. І це робить честь йому, а з ним і об'єктивній французькій журналістиці та французькому поняттю сумління письменника.

О. Д-вич

о. П. Ковальчик

У СПІЛЬНОМУ УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКОМУ ІНТЕРЕСІ

Для поліпшення відносин між поляками і українцями виступає на політичному овиді справа розв'язки прикрої ситуації в Польщі, а саме — питання репатріяції українців-лемків на їхні рідні землі. Це є не лише сантиментальним питанням для українців, як дехто думає, не є льокальною справою для поляків, але — це інтернаціональна справа, бо корисне її розв'язання або занедбання може вплинути на скріплення чи ослаблення Польщі в опінії як слов'янства, так і цілого світу.

Польща, яка довгими століттями була жертвою двох найбільших своїх ворогів, Німеччини і Росії, не є певною у своєму статус кво. Бо східньо-північні землі давньої Німеччини, що дістались їй як рекомпенсація за забрані Москвою східні землі, не забезпечені ніякими тривалими трактатами. Махінації совєтської Росії, коли прийде до об'єднання двох тепер сепаратних німецьких республік, західньої демократичної і східньої комуністичної, можуть примусити західні потуги віддати ці тепер Польщею окуповані землі назад Німеччині.

Переселенням українців на ці бувші німецькі землі Польща: 1) ослабила свої західні й східні землі, 2) занулювала скріплення здобутих давніх своїх земель, бо заселила їх не своїм власним населенням, але українцями, які відчувають заподіяну їм кривду і мріють про свою волю і землю, 3) не здобула собі престижу навіть серед інших Москвою окупованих слов'ян. А надії на асиміляцію силою переселених українців не так скоро дадуться здійснити. Такий процес забере літа й літа, а тим часом ситуація може скоро змінитися в некорисїть Польщі, на випадок розрухів у совєтській Росії. Польща не може рахувати на симпатії українців, білорусів, литовців, а тим менше німців. Отож для стабілізації внутрішніх умов переселення те не принесло їй ніякої користи. Українці-переселенці невдоволені своєю долею, непокоять польський уряд і домагаються більш людяних прав, економічних полегш, національних та соціяльних прав, як шкільництво, Церква, преса і свобідна організація в товариства, утруднюючи цим і так дуже важке положення Польщі.

Чи не було б доброю розв'язкою для Польщі позбутися того роду труднощів? Кориснішим було б для Польщі дозволити українським переселенцям вернутись на їхні рідні землі, звернути їм сконфісковані мастки, дати поміч на відновлення і відбудову їхніх господарств, а на їх місце заселити ці бувші німецькі землі своїм чистокровним польським елементом, що, на випадок політичної завірюхи, став би в обороні своїх земель і своєї національної держави?

Ясна річ, що Польща — фінансово знищена. У поміч їй може стати так польська, як і українська іміґрація, головно в Канаді і в ЗДА. Адже є в Америці харитативні і національно-політичні організації, польські і українські, які могли б дати і вказівки і фінансову поміч нашим пе-

(Закінчення на стор. 3-ій)

В ДАЛЬ САДУ...

В даль саду простяглась
[доріжка,
Обабіч — травка, мов кайма.
Дерева на біленьких ніжках
Стоять — і краю їм нема.

Весна тут оглядає віти,
Дзвенить її веселий крок,
І тихо розкриває квітень
Зелені дзьобики бруньок.

МИКОЛА КУЗЬМЕНКО

Дмитро Галичин

ДВА РОКИ ПРАЦІ УККА

ЗВІТ НА РІЧНИХ ЗБОРАХ КРАЙОВОЇ РАДИ УККА 1-2 ЧЕРВНЯ 1957 р.

(2)

Виступи, промови й заяви сенаторів і конґресменів у Конґресі та на наших маніфестаціях і святкуваннях, декларації ґубернаторів стейтів і мейорів міст про „Українські Дні", їхні заклики до всього населення єднатися духом з нами в підтримуванні змагання українського народу до волі й незалежности, молитви в Палатах у роковини відновлення незалежности Держави Українського Народу — це моменти, які скріплюють в нас надію й віру в успіх нашої дальшої праці в цьому відношенні.

Паралельно з цими політичними моментами виявів ставлення до справи українського народу, українська спільнота зустрічає повну пошану й признання, як до співгромадян країни, збоку її офіційних чинників та прилюдної опінії. Це результат великої моральної сили нашої спільноти й її вкладу у всі ділянки життя й для розвитку та сили країни. Це заслуга давньої нашої іміґрації, заслуга тут народжених українців, старання й праця нової іміґрації. Це сума зусиль всієї української етнічної групи тут, що на неї дивиться Америка, як на репрезентанта і образ великого українського народу.

Наша участь у членстві й праці двох американських політичних партій, Републиканської і Демократичної, змагає невпинно до програмового визнання ними прав українського народу.

На українських землях і поза ними

Широко дискутована „відлига" в межах СССР, що мала настати після довгих років сталінської зими, скоро проминула. Холодний подув московського режиму зціпенив ще гостріше Українські Землі. Наш нарід несе й далі важке ярмо й далі триває у незламному спротиві. Щоб здавити цей спротив, щоб покорити собі непокірних — з наказу Москви їдуть з України в Казахстан один за одним ешелони молоді нашого народу. Везуть її туди, на цілинні землі, на працю в чужині, а у колись веселих, сповнених гомоном української пісні селах України, лунають усе голосніше „частушки" півночі. Більш непокірних виселюють у далекі тундри.

Але й тут ці виселенці й засланці з усіх закутин Української Землі соборницьким духом єднаються в міцні когорти і ставлять спротив ворогові. Відомі недавні листи від них — високе свідоцтво їхнього геройства.

Не менш важка доля наших людей, виселених з рідної Лемківщини на терени західньої Польщі. Останні вістки в пресі виявляють, що туга за рідними селами, вороже оточення, безнастанні цькування та безвиглядне майбутнє штовхають їх на шлях самочинного повертання туди, звідкіль їх вигнали.

Ситуація української національної групи в межах теперішньої Румунії та теперішньої Югославії — після пережитого тут — більш унормована, ніж ситуація української меншини в Польщі.

НАШЕ ЗАВДАННЯ

В такій ситуації — міжнародній, на Українських Землях та українців поза їх межами — перед українською спільнотою у З'єдинених Державах Америки стають окремі завдання, окрема роля й окремий обов'язок.

Моменти, що спонукують нас діяти — це наше походження, кровне споріднення, наше бажання допомогти рідному народові.

Моменти, що їх ми повинні мати на увазі і врахувати у нашому діянні в користь справи українського народу — це конституція й закони З'єдинених Держав Америки, наша громадянська приналежність, інтерес, безпека і майбутнє З'єдинених Держав Америки.

Український Конґресовий Комітет Америки є політичною репрезентацією американських громадян українського роду, отже організацією американською, яка допомагає в межах і на терені З'єдинених Держав Америки українському народові в його боротьбі за визволення.

Що ж зроблено за два роки цієї каденції?

Розглянемо й коротко насвітлимо

НАШІ АКЦІЇ

за час від 1-го червня 1956 року, розподіляючи їх на окремі ділянки.

1. ЗОВНІШНІ

Коли після VI Конґресу Американських Українців відзначувано десятиліття Об'єднаних Націй окремими святкуваннями у Сан Франсіско, Український Конґресовий Комітет Америки вирішив використати цю нагоду для заманіфестування нашого ставлення до теперішнього представництва України в Об'єднаних Націях.

Виходячи з повного права України бути в складі Об'єднаних Націй, ми заявляли й заявляємо вільному світові, що теперішнє представництво України в Об'єднаних Націях, як представництво УССР, не є представництвом волі, бажань і прагнень українського народу, що таку форму державности накинула Україні силою Москва, що Україна не бажає бути в складі СССР.

Ці мотиви керували нами до постанови, підготови, зорганізування й проведення нашого виступу в Сан Франсіско під час святкувань для відзначування десятиліття Об'єднаних Націй.

Вістря нашого виступу й акції в Сан Франсіско, переведених з нашого уповноваження і доручення місцевими репрезентантами, було спрямоване проти Москви, як агресора в Україні. Цей наш виступ у місті й з нагоди, де й коли зібралися представництва всіх держав світу, фіксований місцевою — а згодом і позамісцевою та світовою пресою й пресовими аґенціями, в радіо й телевізії, був дуже немилим дисонансом для Москви, що саме тоді готовилась на

ЗУСТРІЧ В ЖЕНЕВІ

Готовилися до тієї зустрічі, конференції керманичів великих держав Заходу з Москвою у Женеві й ми: зареаґувати на неї й відповідною акцією пригадати вільному світові правду про Україну й розкрити фальшиві карти Москви.

Ця наша акція виявилася так:

Президентові З'єдинених Держав Америки передано спеціяльний меморіял Українського Конґресового Комітету Америки. Цей меморіял поширено серед компетентних людей тут і поза межами ЗДА.

До Женеви вислано спеціяльного представника Українського Конґресового Комітету Америки, даючи йому відповідну літературу. Він створив там — з участю місцевих українців — українське представництво та розгорнув широку акцію: інформацію, інтерв'ю, поширювання меморіялу і — хоч совєтська делеґація запротестувала — пресову конференцію.

Ця акція нашого представництва зустріла широкий відгомін у пресі — місцевій та европейській.

Конференція міністрів закордонних справ трьох великих держав Заходу з міністром закордонних справ СССР, що відбулася згодом у Женеві, як продовження цієї зустрічі чотирьох керманичів, зустріла подібну реакцію з нашого боку. Виданий з нагоди цієї конференції наш меморіял поширено там, де це було потрібне в інтересі української справи.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Нюарк, Н. Дж.

50-літній ювілей існування Укр.-Кат. Церкви св. Івана Хрестителя

Ширший Ювілейний Комітет для відсвяткування золотого ювілею укр. кат. цекрви в Нюарку, зложений з представників 28 товариств-організацій м. Нюарку по виборі президії та почесного Комітету мав не легке завдання приготовити в надто короткому часі ювілейне свято. Пішла пожвавлена праця Комітету та ділова підготовка до свята, визначеного на день 26 травня ц. р.

Не легке завдання мала редакційна комісія під проводом проф. Т. Каськова, яка мала зредаґувати Пропам'ятну книжку з нагоди ювілею. Великим зусиллям тої комісії було приготовити для книжки коло 70 світлин осіб та організацій, які діяли і співпрацювали з цією церквою вд 1907 р. Коли придбали першу церкву при вул. Корт в Нюарку, до чого причилось чимало членство Братства св. Івана Хрестителя, яке стало зав'язком нинішнього 76-го відділу УНСоюзу. Опісля закуплено і відновлено в 1927 р. нову церкву при Мортон, де вона і досі стоїть. У згад. книжці ред. комісія намітила помістити у двох мовах (укр. і англ.) хроніку укр.. кат. парохії св. Івана Хрестителя при насвітленні обставин, серед яких постала парохія в Нюарку та укрінське громадське життя, що організувалось і розвивалось при ній. Окреме місце в цій хроніці присвячено українській вечірній школі, започаткованій в 1909 р. з приходом до Нюарку проф. Каськова, який поклав основи для цієї школи, що впродовж 8 років свого існування мала коло 300 учнів. Тоді, з уваги на велику кількість дітей в школі, куплено та посвячено дім для школи при вул. Ван Бурен. В р. 1939 була вже зорганізована цілоденна українська школа, — яка розвинулась до кількох соток учнів та міститься тепер у власному будинкові, збудованому в 1952-53 рр.

Згадана ювілейна книжка, видана Ювілейним Комітетом, робить вже своїм зовнішнім виглядом гарне враження. Крім згаданої хроніки парохії є в ній поміщена у двох мовах згадка про св. Івана Хрестителя, патрона Церкви. Поміщено в книжці численні оголошення окремих осіб та організацій з Нюарку з привітами з нагоди ювілею.

Ювілейне Свято попередила духова віднова (місія), що відбулася під проводом о. С. Бахталовського, ЧІН від 19-25 травня ц. р.

В неділю 26-го травня, о год. 10-ій рано відбулася Торжественна Архиєрейська Божественна Літурґія, що її відслужив в сослуженні численних Отців Кир Йосип Шмондюк, який виголосив гарну, змістову та патріотичну проповідь українською мовою, а опісля коротку і англійською. Під час Богослуження гарно співав підсилений мішаний хор під управою п. М. Добоша.

В год. 5 по пол. почався у великій залі театру „Моск" бенкет з мистецькою програмою в приявності коло 800 осіб. На підвищенні засіли запрошені гості: Кир Йосип Шмондюк в товаристві численних священиків, губернатор стейту Роберт Б. Майнер з дружиною, Д. Фокс, стейтовий сенатор, Л. П. Карлін — мейор міста, Г. Алоніціо, конґресмен. Товстмастром на бенкеті, який відкрив молитвою Кир Йосип, був о. Я. Гарбо, парох з Перт Амбою.

На сцені появився збільшений міш. хор „Боян" під батутою проф. Каськова і відспівав американський гимн. По відкритті о. С. Іваночком згаданий хор вдало виконав не легку річ: псалом „Благослови, душе моя, Господи", муз. К. Стеценка. В. Калин рецитувала вірш П. Куліша „Псалом". Ансамбль бандуристів В. Юркевича враз з чол. квартетом виконав пісню „Через поле широкеє" ... та в'язанку народних пісень. Кінцевим виступом згаданої програми була промова Анни Салабун-Панько, тут народженої і колишньої учениці проф. Каськова. У сконденсованій формі вона передала приявним нарис історії Української Католицької Церкви і парохії в Нюарку, згадуючи й про організації, які діяли на терені Нюарку продовж 50 років. При тому підкреслила вона, що з приходом проф. Каськова до Нюарку (1909 р.), одного з піонерів нашої іміґрації в ЗДА, започатковано не лише українську школу, але взагалі наше життя в Нюарку, починаючи від заснування хору „Боян", аматорського драматичного гуртка і інших організацій, а вислідом продовження його праці було оснування позичкової каси, набуття Народного Дому і Української Централі.

По закінченні мистецької програми слідували промови з привітами. Започаткував їх п. Роберт Б. Майнер, губернатор стейту Н. Джерзі. По нім промовляли: Д. Ц. Фокс, стейтовий сенатор, Л. П. Карлін, майор міста, о. протоігумен ЧІН В. Маланчук з Канади, о. Н. Бабак зі Стемфорду, Г. Брик, Василь Пасічняк, а закінчив довшою промовою проф. Т. Каськів. Атракцією цього свята було врочисте спалення шкільного морґеджу на сцені в приявності Достойних свідків Кир Йосипа Шмондюка, губернатора стейту Майнера, Впр. Отців С. Бахталовського і В. Кравського, С. Кацапира і П. Заболоцького, членів Церковного Комітету. Між приявними на цьому торжестві був і головний касир УНСоюзу п. Роман Слободян. — Відспіванням українського нац. гимну закінчилось це величаве і небуденне свято в Нюарку.

д-р О. У.

Ютика, Н. Й.

Союзовий фестин

В дні 14-го липня 1957 року відбувся тут Союзовий фестин Відділу 484 УНСоюзу ім. Тараса Шевченка, при чому відзначено 5-ліття діяльности Відділу. До програми фестину входила і спортова частина, яку зорганізував член Відділу п. Марко Фалинський. Спортовою частиною було мистецьке змагання чотирьох відбиванкових дружин за чаші: I місце і II місце, які уфундували Відділ 484 УНСоюзу, до 1-го місця ще входили індивідуальні трофеї змагунам. До змагу виступили 4 трійки: Ютика — СУМА і Студенти Сиракюз — Сокіл і СУМА.

Не зважаючи на 94-ступневу температуру, кожна дружина з посвятою змагалася, щоб здобути Союзовий трофей для свого товариства, а що найголовніше кожного змагуна манив індивідуальний трофей.

Кінцевий вислід змагання проголосили судді в складі: о. Богдан Смик і п. Михайло Луценко такий: СУМА, Ютика, 8 точок — перше місце, Сокіл, Сиракюз 6 точок — друге місце, Студенти, Ютика — 4 точки — третє місце, СУМА, Сиракюз, 2 точки — четверте місце.

Першунові СУМА, Ютика чашу й індивідуальні трофеї Відділу 484 УНСоюзу вручив присутній на фестині Головний предсідник УНСоюзу п. Дмитро Галичин, чашу за друге місце Соколові з Сиракюз передав секретар Відділу Володимир Запаранюк.

Склад змагунів СУМА-Ютика — Марко Фалинський, Ярема Присяжнюк і Теодор Ступницький. Сокіл-Сиракюз — Григорій Жовніренко, Пилип Дубина і Олег Смик. Студенти-Ютика — Юрко Величко, Карло Валинський і Родіон Герець. СУМА-Сиракюз — Григорій Динька, Петро Луцишин і Ярослав Сокирник. Судді: о. Богдан Смик і п. Михайло Луценко.

Змагання відбулися в місцевому Українському Католицькому Парку при участі понад чотири сотні глядачів.

В. З.

ХРОНІКА УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

В Арґентині

РІЧНИЦЯ „ПРОСВІТИ" В АРҐЕНТИНІ

(1924 — 1-го СЕРПНЯ — 1957)

В місяці серпні ц. р. Українське Товариство „Просвіта" в Арґентині закінчує 33-ій рік своєї діяльности. На протязі 33-літньої народної служби „Просвіті" приходилось проходити цілий ряд трудностей еміґрантської дійсности, з чого „Просвіта" вийшла переможно, вибиваючися на передове місце серед існуючих наших установ в Арґентині. Сьогодні „Просвіта" в Арґентині — це не тільки найстарша і найповажніша організація нашої спільноти в Арґентині, а також одна з найбільших існуючих тепер „Просвіт" на еміґрації. Українська спільнота не тільки Арґентини, а також Уруґваю і Параґваю пов'язана цілою сіткою „Просвіт" які є носіями нашої самостійницької думки та постійними оборонцями національної індивідуальности наших еміґрантських громад.

Від перших днів свойого існування „Просвіта" в Арґентині почала свою діяльність на підставі системи львівської „Просвіти" як всеукраїнська установа, програма якої голосить:

„Кожний нарід, що хоче добитися самостійности, мусить дбати про те, щоб піднести освіту і національну свідомість народних мас до тої степені, щоб ця народня маса відчула своє горожанське й національне достоїнство, та узнала потребу існування нації як окремішньої індивідуальности, бо ніхто інший, як маса, загал народу, є підставою усього!" Зміст цієї програми вповні відповідає сучасним потребам нашого народу й повністю віддзеркалює основні напрямні еміґрації.

„Руководячися цими гаслами, „Просвіта" в Арґентині вела свою діяльність на взір наших читалень „Просвіти" на рідних землях. При кожній „Просвіті" організувалися бібліотека-читальня, аматорські гуртки, хори, оркестри а з бігом часу, при існуючих „Просвітах" творилися відділи „Рідної Школи", Секції Молоді та Жіноцтва, що згуртували в її ряди увесь актив кожної громади.

В загальному — діяльність „Просвіт" була активна та всебічна. Не було таких випадків, щоб в справах, які відносилися до культурно-освітніх, визвольних чи релігійних потреб нашого народу, кожна з існуючих наших „Просвіт" в Південній Америці не подала своєї помічної руки. За цю всебічну діяльність Центральне Т-во „Просвіта" в Буенос Айресі було іменоване „почесним членом" і „членом добродієм" аж п'ятьох наших визначних установ.

В перших роках своєї діяльности „Просвіта" в Арґентині започатковує рівнож видавничу діяльність. З днем 21-го січня 1928-го року починає видавати першу в Арґентині українську газету „Українське Слово", яке без перерви вже 29 років служить потребам численних українських громад в Південній Америці. Почавши від 1934-го року „Просвіта" постійно видає „Календарі Просвіти", чим рівнож виконано велику виховно-освідомлюючу акцію серед наших громад в Арґентині та сусідніх з нею державах, як Уруґвай, Параґвай та Чіле. Крім цих постійних видань „Просвіта" видала цілий ряд брошур та книжок, підручних календариків, присвячених потребам наших еміґраційних скупчень.

Серед існуючих тепер 20 українських організацій в Арґентині — „Просвіта" займає передове місце не тільки якнайстарша, але також найбільша щодо числа філій і членства організація, яка начислює 20 філій. З тих двадцятьох „Просвіт" в Арґентині, — десять мають свої власні „Народні Доми", які служать громадським потребам поодиноких наших громад. Цих десять національних твердинь, це спільне надбання нашого жертвенного громадянства, яке акцію „Просвіт" підтримує та працею і пожертвами її розбудовує. Майно „Просвіти" в Арґентині виносить загально коло п'яти мільйонів пез, головна вартість яких не в сумі, а в тому, що це є наглядний доказ життєздатности наших громад, які працюють та змагаються за кращу майбутність.

М. Д.

В Голляндії

ЗБОРИ ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНЦІВ В ГОЛЛЯНДІЇ

19 травня ц. р. відбулися в Утрехту VII-і Звичайні Загальні Збори ОУГ. Зі звіту уступаючої Управи виходило, що вона змагала до поширення членства ОУГ, затіснення співпраці з відповідними голляндськими чинниками та організувала національно - культурні імпрези для українців і голляндців.

За ініціятивою і співучастю ОУГ зорганізовано українські мистецькі виступи в Амстердамі, Утрехті, Генґельо й інших містах, на яких то вечорах виступав Утрехтський Візантійський Хор під дириґентурою д-ра М. Антоновича, танцювальна група „Русалка" під керівництвом п. М. Брика та пані Оксани Копач. Кромі цього відбувся концерт в Тілю при участі голляндців та пані О. Копач, частину приходу з якого призначено на жертви большевицько - московського терору в Мадярщині. З національних річниць відзначено Шевченківські роковини та вшановано святочною академією честь сл. п. Головного Отамана С. В. Петлюри. На окрему увагу заслуговує факт, що за почином Управи ОУГ зорганізовано Парафію УАПЦ в Голляндії. 10 березня 1957 відправив Митрофорний Протопресвітер о. І. Вачинський першу Службу Божу, а відтак Панахиду за сл. п. Т. Г. Шевченка і Гетьманича Данила Скоропадського.

До новоприбраних Органів ОУГ увійшли: п. М. Семирозум — голова, п. П. Ложченко — заступник голови, п. О. Купчета — секретар п. М. Романик — скарбник, п. Олійник — член управи ОУГ; п. Сень — голова Громадського Суду та п. Пиндус — голова Контр. Комісії.

В Канаді

Ювілейний З'їзд Братства Українців Католиків Манітоби

21, 22 і 23 червня 1957 року у Вінніпеґу відбувся З'їзд Братства Українців Католиків Манітоби з нагоди срібного ювілею існування. В намірені З'їзду відслужено Молебен в катедральному храмі св. Володимира і Ольги. Молебен відправив Генеральний Вікарій о. д-р В Кушнір в асисті чисельного духовенства. В 8.30 год. вечора в залі св. Володимира і Ольги в приявності 350 делеґатів і гостей голова п. Вавриков відкрив Ювілейний З'їзд. Промову виголосив Високопреосв. Митрополит Кир Максим Германюк на тему „Роля світського Апостоляту в Канаді". БУК впродовж 25 років існування виконало піонерську працю в ділянці релігійного і національного життя наших поселенців. Перед БУК стоять великі можливості в майбутньому. Кінцеве слово виголосив один з перших членів БУК, п. Тома Мельничук, який згадав про заслуги основоположника БУК, о. Степана Семчука.

22 червня відбувалися ділові наради делеґатів БУК. За Єпархіяльну Управу БУК звітував д-р Т. Михайлівський, організатор БУК. Головний реферат на тему „Завдання БУК під сучасну пору в Канаді" виголосив діючий голова п. Дмитро Вавриков. Він пропонував творити ділові Комітети, а саме: Католицької Акції, Пресовий та Рідношкільний. Прелеґент заявив, що БУК мусить в свої ряди втягати молодий елемент, українців уроджених тут, в Канаді, щоб молоде покоління було заінтересоване ідеалами БУК. Над звітами та доповіддю розгорнулася широка дискусія, в якій забирали голос численні промовці, між ними сенатор Василь Вал, який додатньо охарактеризував стан українського життя в Канаді. На закінчення дискусії промовив Кир Максим, подаючи конкретні напрямні діяльности БУК.

Після дискусії вибрано нову Управу, яку очолив Дмитро Вавриков.

Ввечорі в найбільшому вінніпезькому готелі „Роял Александра" відбувся в 7.30 год. бенкет БУК. Господарем його був голова Дмитро Вавриков. Привітальні промови на бенкеті виголосили: Архиєпископ Ст. Боніфас, Впреосв. Маврикій Боду, Преосв. єпископ з Ківайтин, Домушель, М. Н. Григорчук — представник прем'єра Манітоби та інші. Глибокого змісту кінцеве слово виголосив Високопреосв. Митрополит Кир Максим. З'їзд прийняв цілу низку резолюцій в справі релігійного та національного життя своїх членів.

В неділю по Архиєрейській Службі Божій, яку відправив Впреосв. Кир Максим Германюк, відбувся в 3-ій годині пополудні в авдиторії св. о. Миколая Великий Концерт.

о. С. Іжик

Прийняття в пошану судді Вінніпеґу

29-го червня 1957 в Кінґ Едвард готелі ТУС влаштував прийняття для недавно іменованого окружного судді у Вінніпеґу Івана Соломона. Господарем бенкету, в якому взяло участь 100 осіб, був голова ТУС Петро Кіт, молитву перевів архиєпископ Михаїл. По трапезі господар попросив до слова провінціяльного посла І. Яремка, який представив приявного міністра праці Михайла Старчевського і попросив його до слова. Після того промовив Архиєпископ Михаїл, а по нім посол І. Кучерепа передав привітання від посадника міста і міської ради.

Суддя Соломон у своїй промові підкреслив, що дорога українця в Канаді не йде врозріз з дорогою канадійця, і що праця для української громади є корисною також для всієї канадійської спільноти.

Зустріч складових організацій СУС

Ця зустріч відбулась 29 і 30 червня на оселі „Київ" біля Овквіл, Онт. Першого дня відбулися спортові змагання, а ввечорі ватра. В неділю Архиєрейську Богослужбу відправив архиєпископ Михаїл з участю чисельного духовенства і катедрального хору під дир. Головка та сумківського хору під пров. Вірменка. По обіді зустріч відкрив голова ПЕ СУС східньої Канади — П. Гайовський. Д-р Климашка представив головного промовця суддю Соломона з Вінніпеґу, який виголосив конституційно-правну промову.

Концертова частина відбулася під проводом секретаря ПЕ СУС п. Боднарчука, і в ній виступали хор з Ґрімсбі під проводом Вірменка і Гамілтону під проводом М. Сушка, як теж танцювальні групи: Івана Федоришки з Ст. Кетеринс та Олени Римар з Віндсору, дует Вол. і Бог. Паньковних з Брентфорду, як теж деклямації Уляни Гусак з Торонта та П. Осьмака з Брентфорду. Треба ще згадати виступ смичкової оркестри під дир. прв. Золотника з Гамілтону. Всіх учасників було коло 2 тисяч.

Закінчення шкільного року в УНО

28 червня закінчився шкільний рік в Рідних Школах при філіях УНО в Торонті. Записи учнів починаються вже 20 серпня і потривають до 10 вересня. У наступному шкільному році Рідна Школа при УНО на Каледж вулиці буде мати не тільки 1-7 кляси, але також середньошкільні курси українознавства, що без сумніву буде мати велике значення для дальшого виховання української молоді в Торонті. Тільки треба подбати вже тепер, щоб всі батьки, які мають дітей, дійсно записали їх до Рідніх Шкіл і тим способом уможливили їм набути знання з українознавства.

Короткі Вістки

● **Ралф В. Вілен,** директор Ради в справах молоді при міській управі Ню Йорку, заперечив, начебто у цьому місті і взагалі в Америці зросла злочинність серед молоді: В перших шістьох місяцях цього року число злочинів, поповнених молоддю в Ню Йорку, зросло „тільки" на 4.5 відсотків у порівнянні з 1955 роком. (Минулого року в порівнянні з 1955 р. воно зросло на 22,3 відс.). Ралф В. Вілен висловився проти введення в життя проєкту про поліційну годину для молоді в Ню Йорку. За тим проєктом молодь нижче 18 років не мала б права появлятися на вулицях без товариства старших від 10,30 веч. до 6 ранку. Вілен твердить, що 97 відс. молоді в Ню Йорку додержує законів, а 3 відс. потребують передусім кращої батьківської опіки.

● **В Альжирі,** недалеко кордону Лібії, вибухла пожежа на одній із так званих водних станиць, що їх французи споруджують в Сагарі й сумежних пустинних країнах Північної Африки. Під час верчення нового колодязя, сверло врізалося в підземну печеру, наповнену нафтовими газами. На телефонічний виклик прилетіли з Альжиру літаки з гасильними апаратами. Цими самими літаками перетранспортовано до Альжиру важко попечених кількох техніків. В Альжирі з цього приводу появилась чутка про напад альжирських підпільників на французькі нафтові шиби в Сагарі.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

У СПІЛЬНОМУ УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКОМУ ІНТЕРЕСІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

реселенцям. Маю на думці наш Злучений Український Американський Допомоговий Комітет. Це є організація признана повноправною урядом ЗДА. Вона дала повну згоду на створення Організації Оборони Лемківщини, як теж і на моральну та фінансову поміч для неї. І ця організація, в першу черґу при помочі ЗУАДК може створити фонд у формі Гіпотечного Банку для давання позичок або допомог на переселення лемків і на відбудову їхніх господарств. А фундаторами-жертводавцями повинні б бути наші брати лемки. Вони повинні зацікавитись цією справою і стопроцентово підтримати свою організацію морально й матеріяльно.

Подаю ці думки не як угодівщину, але як ставлення перших кроків для реабілітації того зла, що однаково нищить і Польщу і Україну. Над цим повинні б застановитись і поляки, бо комуністична Росія не є вічною. А чи приготовані до того поляки або й ми, українці? А певне одне, що ні поляк, ні українець не любить комуни!

Отож заздалегідь треба обом сторонам подумати над майбутнім.

Внаслідок страйку Бостон залишився без часописів

Бостон. — Три великі бостонські газетні видавництва, які видають шість великих бостонських ґазет, припинили внаслідок страйку робітників експедиційних відділів видавання публікованих ними часописів. В неділю 11 серпня населення Бостону було позбавлене взагалі недільних збільшених видань цих газет, що появлялися в накладі 1,250.000 примірників, і примушене було обмежитися до позамісцевих, особливо ж нюйоркських газет. Продавці газет розносили в неділю каміксові додатки цих газет, надруковані раніше на протязі тижня.

В страйку бере участь 250 робітників газетних експедицій, які не можуть дійти до порозуміння із своїми працедавцями в справі підвищення заробітної платні. Інформаційну службу для населення в місті перейняли на час страйку радіові і телевізійні стації.

Спорт

УСК-НЮ ЙОРК ЗДОБУВАЄ ЧАШУ НА ТУРНІРІ ШВАБЕН

Неділя 4 серпня 1957 року. — Хоч управді не бракувало дощу, проте на стадіоні Прок-Нек в Бронксі, де СК. Швабен влаштував свій щорічний турнір копаного м'яча, зібралось около 500 людей, які мали нагоду пережити немало емоцій. В турнірі брали участь: УСК-Ню Йорк, Блю Стар (жиди), Аллентави СК. (німці) та СК. Швабен.

УСК Ню Йорк, який виступив до цих змагань тільки з трьома змагунами, які грали минулого року в першій команді, але зате скріплений Панкевичем, Тригубенком і Білецьким, здобув перше місце і чашу, вигравши одні змагання проти Аллентави СК. і ремісувавши проти Швабен та Блю Стар СК. Цікаве, що Аллентави якого УСК Ню Йорк побив 2:0, виграв проти Блю Стар 4:1 та проти Швабен 2:1.

В УСК, без сумніву, найкращим змагуном був Цьолко на воротах, далі вповні імпонували: Панкевич на обороні, Наливайко та Серант в помочі. В атаці, яка, до речі, не була зіграна, подобалися Тригубенко своєю рішучістю, блискавичною орієнтацією та гострими стрілами, далі Білецький своєю рутиною та працьовитістю; інші теж грали амбітно, але без щастя.

УСК-Ню Йорк цього року матиме в своїх рядах деяких нових, хоч може і доволі відомих серед нас змагунів: повернули його бувші вихованки Вітюк і Панкевич і приступив відомий напасник Тригубенко. Виглядає, між іншим, що Панкевич на обороні почуває себе найкраще, і це місце мабуть повинно для нього залишитися. Вітюк і Тригубенко — в атаці будуть, без сумніву, не абияким скріпленням.

УСК-Ню Йорк, власне його менаджери, приготовляє для нового сезону усі 7 команд копаного м'яча. Змагуни по змозі відбувають тренінґи та приготовляються до нового сезону.

(І: х.)

„НЕПОПУЛЯРНІ" ЗМАГАННЯ

Клівленд. — В Клівленді відбулися з кінцем червня змагання в легкій атлетиці пластунів і пластунок з пластової станиці в Клівленді й пластової групи в Лорейні.

Хоча не вдалося стягнути Дітройту, до змагань стало коло тридцяти учасників: „бобрів", „левів", „пантер", „волошок", „ластівок" і „блаваткiв".

Вже від травня вправляли вони під проводом „вуйка Тоська" й „пані Ірини" (п. Т. Яцишина й п. Ірини Дубас), щоб як слід підготовитися до участи в легкоатлетичних змаганнях на Пластовій Ювілейній Зустрічі в Канаді. З власних заощаджених грошей купували виряд і однострої.

Висліди змагань, як на вік учасників (13115!), не погані.

Юначки: біг 50 м. 1. Руденська Леся 8:2 сек. 2. Грушкевич Мотря 8:3 сек. 3. Мацілинська Мотря 8:4 сек.; стусан кулею (6 ф.): 1. Грушкевич Мотря 7.4 м. 2. Мацілинська Мотря 6.7 м. Горалевська Наталка 6.2 м; мет диском: 1. Руденська Леся 16.4 м. 2. Мацілинська Мотря 15.1 м. 3. Грушкевич Мотря 14.2 м.

Юнаки: біг 60 м. 1. Бігун Андрій 7:8 сек. 2. Бігун Ярослав 7:9 сек. 3. Скрипник Володимир 1:0 сек.; стусан кулею: 1. Бігун Ярослав 11.7 м. 2. Дубас[?] 11.4 м. 3. Каганський Генок 11.6 м. 4. Скрипник Володимир 25.2 м.

Зливний дощ перешкодив відбути змагання в стрибках і штафетових бігах, але віримо, що напевно не охолодив він запалу пластунів до дальшої праці над собою в „непопулярній" легкій атлетиці.

М-ко

УКРАЇНА — ГУНҐАРІЯ 2:1 (1:0)

Торонто. — В присутності 2,500 глядачів, на Фред Гемилтон стадіоні СТ Україна, після першого граду репресій за зірвання матчу Україна — Вайт Іґелс (до 77 мін. 1:3) і побиття суддів — стартувала в дальшому матчі Н. Ліґи, під бондом 1000доларів, проти Гунґарії. На мокрому грищі Україна здобула гарну перемогу над Гунґарією, з вислідом 2:1 (1:0) воріт, відсунувши мадярів від шанси традиційного плей-офу. У першій половині Україна веде 1:0 зі стрілу В. Закалужного. По зміні воріт, у 60 хв. цей самий змагун підносить результат до 2:0, будучи найкращим змагуном на грищі. 62 хв. приносить за поставу Темнюка, карний мет проти України — і Махрай екзикує певно мет карний — 2:1. Україна грала дуже поправно чисто і заслужила на перемогу. Змагун України Габа дістав контузію коліна і залишив поле змагу.

Протест Торонто Тістлес проти рішення верифікаційної комісії ОФА — ФА Канади визнала недостатнім. Тістлес програли свій апель, і Леви (ККЛіґа) допущен до фіналу Д. Торонто проти Германії (Метро Ліґа) в елімінаціях за всеканадійську чашу Карлінґа. Переможець Леви — Германія зустрінеться з Гемилтон Гунґарією в дальшій стадії за трофей Канади.

Останні висліди Н. Ліґи Онтаріо: Олстер — Спарта 3:2, Кенедіенс Скач — Олімпія 0:4, Італія — Вайт Іґелс 3:2 (!). Лідером табелі Н. Ліґи Онтеріо осталась Італія, 24 точки, перед поляками — Вайт Іґелс 23 точки. До кінця першенств середньо 11 рунд. 4 перші команди ввійдуть до серії плей-офу.

Богдан Прудиус

НОВИЙ ОДЯГ ДЛЯ БЕЗПЕКИ ЛЕТУНІВ

З доручення командування летунських збройних сил ЗДА ряд американських фірм почав праці над випродукуванням нового „одягу безпеки" для летунів. На фото: проєкт такого одягу, що дозволяє непритомному летунові вдержуватися на поверхні моря після катастрофи літака.

Італійські комуністи пропонують тісніші зв'язки з Москвою

Рим. — З Москви вернулась до Італії 13-членна делеґація італійської комуністичної партії і негайно видала комунікат, який вважається вислідом довгих нарад, що їх вона перевела в Совєтському Союзі з большевицькими головачами. Комунікат італійських комуністів підписаний між іншим головою тієї делеґації, першим заступником секретаря італійської компартії Луїджі Льонґо, який проте сам покищо ще залишився в Москві і має повернутись в найближчих днях. Факт, що той комунікат оприлюднено без відома і без попередньої наради з партійним секретарем і вождем італійських комуністів, Пальміро Толіятті, який — перебуваючи поза Римом на феріях —, дізнався про цей комунікат з преси, — інтерпретують, як свідомий поличник для Толіятті збоку Москви і як заповідь нового гострого конфлікту внутрі італійської комуністичної партії. Після 20-го з'їзду компартії СССР і хрущовського „розвінчання Сталіна", Толіятті проповідував потребу більшої автономії для комуністичних партій в інших країнах. Той відосередковий рух італійських комуністів посилився ще після мадярської масакри. Однак тепер Луїджі Льонґо і його кумпани поручають тісніший зв'язок між усіми комуністичними партіями у світі „під проводом Совєтського Союзу, як центру і найбільшої сили", що коментатори утотожнюють з рекомендацією відновити в якійсь формі давній Комінформ та підчинитись знову цілком Москві. Тим часом комуністична італійська партія зазнала нового удару, бо від опанованої нею Генеральної конфедерації праці виступила юнія італійських моряків, одна з найчисленніших і найсильніших професійних спілок Італії.

Дубінскі заперечує будь-який зв'язок Діо з його спілкою

Вашингтон. — Дейвід Дубінскі, президент Міжнародної спілки робітників жіночого одягового промислу, подав до відома в окремій опублікованій заяві, що відомий американський ракетір Джан Діоґарді, ув'язнений у зв'язку із справою осліплення журналіста Ріссела, ніколи не мав ніяких контактів з очолюваною ним спілкою, ані не діяв в її імені. Свою заяву передав Дубінскі комісії для справ невідповідної діяльности у світі праці та індустрійного керівництва. Водночас із цим Дубінскі повідомив окремим листом голову комісії, сенатора Джана МекКлелана, що він готовий виступити кожного часу із свідченням в цій справі, якщо комісія його покличе. Заява Дубінского є відповіддю на твердження Лістера Вошбирна, колишнього президента Спілки автомобільних робітників, перейменованої потім на Спілку об'єднаних індустрійних робітників, що Діо добре відомий Дубінскому і що він співпрацював свого часу із очолюваною Дубінским спілкою. У своїй заяві Дубінскі ствердив під присягою, що він ніколи не бачив і не зустрічав Діо і що він не затруднював Діо для своєї спілки в ніякому характері, ані нікому його не поручав. В дальшому ствердив Дубінски, що він переглянув усі дотичні акти і не знайшов ніже згадки про Діо. Провід спілки конферував тільки в 1950 році з Діо, як з одним із керівників підприємства г Ронок, в якому робітники почали були організувати філію спілки. Діо ставився тоді дуже рішуче і неґативно до намагань об'єднати робітництво згаданого підприємства в спілці робітників одягового промислу.

Вашинґтон проти подорожі молодих американців до Комуністичного Китаю

Вашингтон. — Речник державного департаменту Линкольн Вайт подав до відома журналістам рішуче неґативне становище американського уряду проти подорожі молодих американців, які були в Москві на комуністичному „фестивалі молоді", до комуністичного Китаю. З-посеред 160 американців учасників того „фестивалю" — 49 прийняли запрошення від комуно-китайського уряду поїхати до Китаю. Становище державного департаменту таке, що подорож до комуністичного Китаю, з яким ЗДА не втримують дипломатичних взаємин, є не тільки порушенням приписів щодо користування американським пашпортом, але й „підривною роботою" у відношенні до американської закордонної політики. Хоча досі нікого не притягнено до відповідальности за таку провину, проте формально грозить винуватцям кара 2,000 долярів або в'язниця, або одно й друге, і відібрання пашпорту. Китайські комуністи зажадали від всіх американських юнаків і дівчат, що прийняли їх запрошення, пред'явити свої американські пашпорти на доказ свого громадянства ЗДА. Шість осіб відмовились віддати свої пашпорти та вписали лиш на картці свої особисті дані. Невідомо, чи китайські комуністи дадуть їм візи. Більшість тих, які погодилися поїхати туди, порозумілись з своїми батьками в ЗДА, однак батьки стали здебільша на становищі, що їх діти „достатонно дорослі, щоб самі рішали". Американська амбасада у Москві перестерегла всіх молодих американців проти приймання пропаґандивного запрошення від китайських комуністів, однак 49 осіб не послухали пересторогу.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ"

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Б-ва св. Йосафата, Відд. 217 відбудуться в неділю 18-го серпня в церковній залі — 30? Гадсон Евеню, о год. 2-ій по пол. Буде 6-місячний звіт Управи і Контр. Комісії. Проситься всіх членів, головно довгуючих, прийти і вирівняти свою залеглість. — К. Шевчук, предс.; І. Деркач, кас.; А. Іванів, фін. секр.; М. Макусій, рек. секр.

ШИКАГО, Ілл. — Подається до відома членів, що збори С-ва Благовіщення, Відд. 125, відбудуться в неділю 18-го серпня, о год. 1-ій по пол., при 845 N. Western Ave. Обов'язком членів прийти і вплачувати залеглості. — Управа.

ОЛИФАНТ, Па. — Б-во св. Кирилія і Методія, Відд. 86, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю 18-го серпня, зараз по великій Службі Божій, в шкільній Авдиторії. Всі члени мають обов'язково явитись, бо будуть важливі справи до полагодження. — Гр. Костик, предс.; А. Тарас, секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. Дж. — Т-во ім. І. Франка, Відд. 372, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу 17-го серпня, о год. 7:30 веч. в домі Лонишиного, ч. 922 5th St. West. Проситься членів обов'язково явитися на означений час. — К. Наконечний, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори, 117 Відд. „Запорозької Січі", відбудуться в суботу, дня 17-го серпня ц. р., в домівці, при 33 Іст 7-ма вул., о год. 8-ій веч. Обов'язком кожного члена явитися на збори. — С. Кучма, предс.; М. Корчинський, кас.; В. Калина, секр.

ШИКАГО, Ілл. — Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 252, відбудуться в неділю 18-го серпня (August), о год. 12-ій впол., в залі при 2250 Кортез. Проситься членів прийти. — Когут, секр.

ЧЕСТЕР, Па. — Т-во ім. Т. Шевченка, Відд. 156, повідомляє, що місячні збори відбудуться у п'ятницю 16-го серпня, о год. 8:30 веч. — В. Новак, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — 397 Відд. повідомляє своїх членів, що побір місячних вкладок буде в суботу 17-го серпня, від год. 5-6:30 веч. і в неділю 18-го, від год. 12-1:30 по пол. Просимо членів точно вплачувати свої вкладки, щоб не наразитись на суспендування. — М. Субтельний, О. Штогрин.

БОФФАЛО, Н. Й. — Б-во св. о. Николая, Відд. 127, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю 18-го серпня, в церковній залі, при Філмор і Онейда вул., зараз по співаній Службі Божій. Проситься взяти участь у зборах і вплатити свої вкладки, бо в противному випадку будемо змушені суспендувати. Суспендовані члені, якщо заплатять свій довг, будуть прийняті наново, зі всіми правами. Члени Управи урядують кожної неділі, від год. 11:30 до 1-ої, так щоб кожний член мав нагоду заплатити і полагодити деякі справи. Взиваємо родичів вписувати своїх дітей і зголошувати знайомих в члени УН-Союзу. — І. Була, голова; П. Володка, фін. секр.; М. Гаровус, кас; М. Левицький, фін. секр.

• РОЗШУКИ •

Пошукую брата
ЯРОСЛАВА ГАЛАТИН
зі села Сновичі, пов. Золочів, який мав бути в армії перед розвалом. Хто знав би що-небудь про його долю після 1945 року зволить ласкаво подати відомість на адресу:
PAUL HALATYN
1507 St. Johns Pl.,
Brooklyn 13, N. Y.
Заграничні часописи прошу про передрук.

ТАРЗАН, ч. 3914. З кам'яним серцем.

"HA!" SNEERED THE QUEEN. "I SUPPOSE NOW YOU EXPECT TO LIVE AND TAKE ME TO JUSTICE!"

SUDDENLY, VICIOUSLY, SHE KICKED OVER THE PLATFORM WHICH SUPPORTED EVANS' FEET!

"DIE, SWINE! -- WITH THE KNOWLEDGE THAT OLGA LE CONTE GOES FREE!"

Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

— Га! — глузувала королева. — Припускаю, що ви сподіваєтеся ще жити і потягнути мене до суду!

Враз вона злобно штовхнула платформу, на яку спирався ногами Івенс!

— Здихай, свине, зі свідомістю, що Ольга Ле Конт вільна!